



Commissie kunst en erfgoed Jaarverslag 2024



Colofon

Tekst

Commissie kunst en erfgoed

Vormgeving

Vivian Rompelberg

Illustratieverantwoording

Lucie Bastiaens: pagina 2, 4 en 5

Marcel van Hoorn: cover, pagina 3

Vivian Rompelberg: pagina 3, 4

U202503193/Lucie Bastiaens

Inleiding

De Open Universiteit opgericht in 1984, is een jonge universiteit, zeker in vergelijking met universiteiten als in Leiden (1575) of Groningen (1614). Zij heeft echter ook een interessante (lange) politieke aanloop gehad en in de afgelopen 40 jaar bijzondere ontwikkelingen doorgemaakt. De Open Universiteit (OU) beschikt over boeiend academisch erfgoed en een kunstcollectie die in het kader van destijds geldende regelingen, vooral in de eerste helft van haar bestaan is opgebouwd. In het afgelopen decennium zijn binnen de OU zowel het enthousiasme voor, als de daadwerkelijke activiteiten op het gebied van het beheer en de presentatie van het erfgoed en de kunst toegenomen. Sinds er in 2013 in gebouw Athabasca (op de campus in Heerlen) een ruimte beschikbaar is die als erfgoeddepot ging dienen, is er veel historisch materiaal verzameld en werd er vaker dan voorheen aandacht aan de geschiedenis geschonken. Deze aanloop resulteerde in de formele bekrachtiging van een Commissie kunst en erfgoed (hierna: commissie) in 2019 en de aanstelling van een conservator kunst en erfgoed voor 0,2 fte vanaf september 2020 (met een materieel budget van € 1.000) bij de afdeling Academische Zaken.

In dit vierde jaarverslag worden de werkzaamheden toegelicht die de commissie in 2024 heeft uitgevoerd. Zo is het 40-jarig bestaan van de OU in 2024 door de commissie aangegrepen om de activiteiten hierop af te stemmen. Dit lustrumjaar vormde bij uitstek de mogelijkheid om de geschiedenis van de OU en de erfgoedcollectie extra onder de aandacht te brengen. Ook wordt er kort vooruitgekeken naar de plannen voor 2025.

Samenstelling Commissie kunst en erfgoed

De leden van de Commissie kunst en erfgoed zijn afkomstig uit verschillende geledingen van de OU. Miranda de Kort (Bureau van de universiteit) verliet eind 2024 wegens pensionering de OU. Wendy de Zee voegde zich in het najaar bij de commissie. Véronique Smits verricht secretariële ondersteuning.

In alfabetische volgorde zijn de leden van de commissie: Lucie Bastiaens (Academische zaken, conservator kunst en erfgoed, secretaris van de commissie), Katrine Bengtsson (Academische zaken), Frans Bogaert (oud-medewerker), Pieter de Bruijn (Cultuurwetenschappen), Jan Don (decaan Cultuurwetenschappen, voorzitter van de commissie), Ivonne Lipsch (Psychologie), Vivian Rempelberg (Marketing en relatiebeheer), Véronique Smits (Cultuurwetenschappen), Wendy de Zee (Rechtswetenschappen).

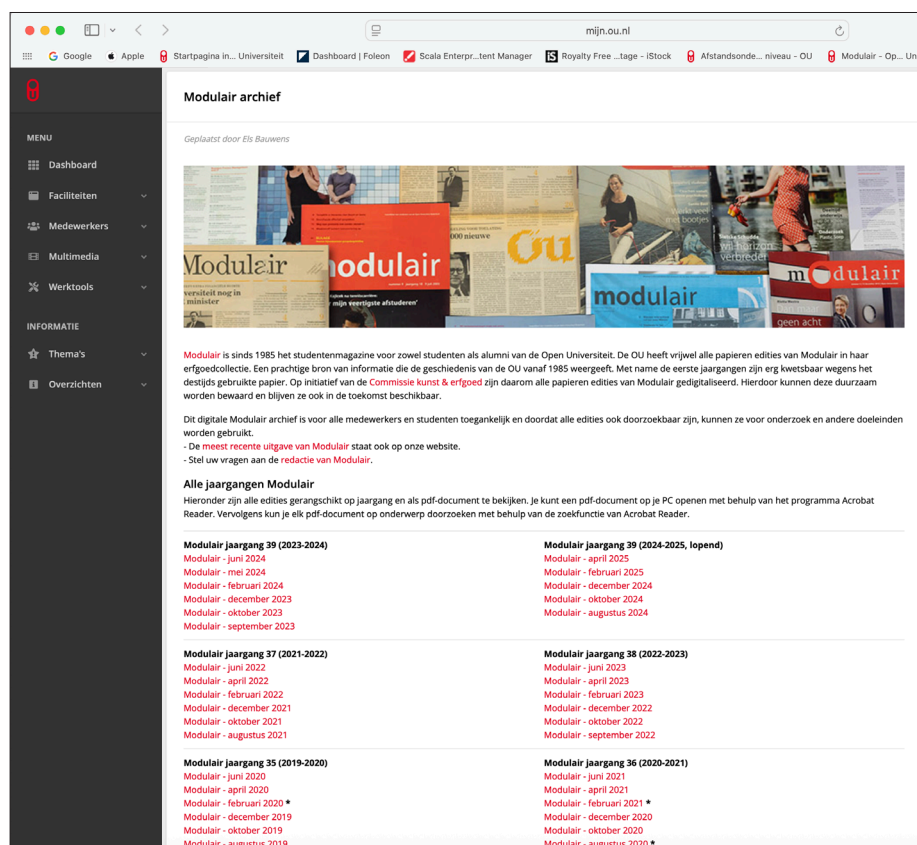
De commissie kwam in januari, maart, juni, september en december bijeen om lopende zaken en toekomstige plannen te bespreken*. In deze kwartaal-overleggen stelde de conservator de leden op de hoogte van haar werkzaamheden en werden deze geëvalueerd, plannen gemaakt, prioriteiten gesteld en taken verdeeld. De commissie fungeerde dus als klankbordgroep voor de conservator, maar ook als (mede) uitvoerend orgaan. Daarnaast vonden diverse besprekingen plaats tussen de conservator en individuele commissieleden.

* Voor vragen over de commissie, het academisch erfgoed, of beschikbaarstelling van agenda's en notulen van de vergaderingen: lucie.bastiaens@ou.nl. Zie ook onze speciale webpagina: www.ou.nl/geschiedenis

Modulair archief toegankelijk en bruikbaar

Modulair is sinds 1985 het studentenmagazine voor zowel studenten als alumni van de OU. De commissie bezit vrijwel alle papieren edities van Modulair in haar erfgoedcollectie. Helaas zijn met name de eerste jaargangen erg kwetsbaar gebleken wegens het destijds gebruikte (kranten)papier. Op initiatief van de commissie zijn daarom alle papieren edities van Modulair gedigitaliseerd. Daardoor kunnen deze duurzamer worden bewaard en blijven ze ook in de toekomst beschikbaar. Om dit tot een toegankelijk en bruikbaar Modulair archief te maken, heeft de commissie het initiatief genomen tot het intern openbaar maken van alle digitale edities. Dat is begin 2024 gerealiseerd. Sindsdien kunnen alle medewerkers en studenten via MijnOU het Modulair archief bekijken. Dit is een prachtige bron van informatie van al hetgeen binnen de OU op het gebied van bestuur, onderwijs en studiebeleving vanaf 1985. Doordat alle edities ook doorzoekbaar zijn, kunnen ze voor onderzoek en andere doeleinden worden gebruikt. Op een later moment zullen de mogelijkheden tot externe openbaarmaking verder worden verkend, dat ligt wegens auteursrechten en de AVG ingewikkelder.

Modulair archief op MijnOU: <https://mijn.ou.nl/group/mdw/-/modulair-archief>
(of via Thema's > Onderwijs > Modulair archief)



Modulair archief

Geplaatst door Els Bauwens

Modulair is sinds 1985 het studentenmagazine voor zowel studenten als alumni van de Open Universiteit. De OU heeft vrijwel alle papieren edities van Modulair in haar erfgoedcollectie. Een prachtige bron van informatie die de geschiedenis van de OU vanaf 1985 weergeeft. Met name de eerste jaargangen zijn erg kwetsbaar wegens het destijds gebruikte papier. Op initiatief van de Commissie kunst & erfgoed zijn daarom alle papieren edities van Modulair gedigitaliseerd. Hierdoor kunnen deze duurzaam worden bewaard en blijven ze ook in de toekomst beschikbaar.

Dit digitale Modulair archief is voor alle medewerkers en studenten toegankelijk en doordat alle edities ook doorzoekbaar zijn, kunnen ze voor onderzoek en andere doeleinden worden gebruikt.

- De meest recente uitgave van Modulair staat ook op onze website.

- Stel uw vragen aan de redactie van Modulair.

Alle jaargangen Modulair

Hieronder zijn alle edities gerangschikt op jaargang en als pdf-document te bekijken. Je kunt een pdf-document op je PC openen met behulp van het programma Acrobat Reader. Vervolgens kun je elk pdf-document op onderwerp doorzoeken met behulp van de zoekfunctie van Acrobat Reader.

Modulair jaargang 39 (2023-2024)	Modulair jaargang 39 (2024-2025, lopend)
Modulair - juni 2024	Modulair - april 2025
Modulair - mei 2024	Modulair - februari 2025
Modulair - februari 2024	Modulair - december 2024
Modulair - december 2023	Modulair - oktober 2024
Modulair - oktober 2023	Modulair - augustus 2024
Modulair - september 2023	

Modulair jaargang 37 (2021-2022)	Modulair jaargang 38 (2022-2023)
Modulair - juni 2022	Modulair - juni 2023
Modulair - april 2022	Modulair - april 2023
Modulair - februari 2022	Modulair - februari 2023
Modulair - december 2021	Modulair - december 2022
Modulair - oktober 2021	Modulair - oktober 2022
Modulair - augustus 2021	Modulair - september 2022

Modulair jaargang 35 (2019-2020)	Modulair jaargang 36 (2020-2021)
Modulair - juni 2020	Modulair - juni 2021
Modulair - april 2020	Modulair - april 2021
Modulair - februari 2020 *	Modulair - februari 2021 *
Modulair - december 2019	Modulair - december 2020
Modulair - oktober 2019	Modulair - oktober 2020
Modulair - augustus 2019	Modulair - augustus 2020 *

Screenshot Modulair archief op MijnOU

Geschiedenis en erfgoed OU in de schijnwerpers

Een lustrumjaar is bij uitstek een gelegenheid om terug te kijken op het verleden. De commissie is dan ook enthousiast ingegaan op verschillende verzoeken om bij te dragen aan lustrumactiviteiten. Zo is er meegedacht over de aankleding van de foyer van de schouwburg tijdens de Dies Natalis. Verschillende interessante objecten uit de erfgoedcollectie zijn hier gepresenteerd, aangedragen door en voorzien van informatie door de commissie. Ook wisten verschillende medewerkers het erfgoeddepot te vinden om bijvoorbeeld met stukken uit de erfgoedcollectie de rijke geschiedenis van hun faculteit te laten zien.



Objecten uit de erfgoedcollectie tentoongesteld tijdens de Dies Natalis (26 september 2024). Links: onderdelen uit de Thuis-Experimenteer-Doos voor de cursus Analoge elektronica uit de jaren '80. Rechts: materiaal voor de cursus 'Pleit Voorbereid' van de faculteit Rechtswetenschappen.

Daarnaast zijn verschillende objecten uit de erfgoedcollectie onder de aandacht gebracht via de social media kanalen van de OU. Voorzien van korte feitelijke informatie is een groot publiek bereikt dat zo op laagdrempelige wijze kennis heeft kunnen maken met het unieke academische erfgoed van de OU.



Ook heeft de commissie een bijdrage geleverd aan de speciale lustrumuitgave van Modulair in oktober. Met een voorwoord van de conservator kunst en erfgoed en een bijdrage aan een artikel waarin is teruggeblikt op het jaar 1984 – het jaar waarin de OU officieel werd geopend – is er aandacht gevestigd op de bijzondere geschiedenis van de OU.

Lustrumuitgave van Modulair: <https://modulair.ou.nl/modulair-2024-oktober/>

Lustrumexpositie



Commissie kunst & erfgoed
Lustrumexpositie

**40 jaar perspectief voor
OU-medewerkers!**

In de lustrumexpositie wordt teruggeblikt op de afgelopen 40 jaar van de Open Universiteit. Ontdek welke mogelijkheden en kansen er juist voor medewerkers zijn geweest. Nu te bezichtigen in de hal van Milton Keynes (bij de ingang Lounge)!

→ [kijk voor meer informatie op mijnOU](#)



Promotiemateriaal voor de lustrumexpositie

De commissie zag het lustrumjaar als uitgelezen kans om in een lustrumexpositie terug te kijken op 40 jaar perspectief voor OU-medewerkers. De drie vitrines in de hal van gebouw Milton Keynes op de campus in Heerlen leenden zich hier bij uitstek voor: een plek waar veel medewerkers langskomen maar ook bezoekers van buiten de OU even plaatsnemen in afwachting van hun afspraak. Zo kunnen, ook nog in het jaar van het verschijnen van dit jaarverslag, velen kennismaken met een interessant en nog niet eerder belicht onderdeel van de OU-geschiedenis. De commissie heeft geprobeerd verschillende ontwikkelingsmogelijkheden (carrièreperspectief) voor OU-medewerkers in de afgelopen 40 jaar op een aantrekkelijke manier te presenteren, dat wil zeggen in de vorm van objecten, beeldmateriaal, achtergrondinformatie en grafieken. Nadrukkelijk voor het altijd nog actuele subthema 'emancipatie' mocht de commissie rekenen op enthousiaste medewerking van de kerngroep vrOUw.



Overzichtsfoto van de lustrumexpositie

Take over project – Studenten van de Reinwardt Academie

In het jaarverslag over 2023 werd al verslag gedaan over het (nog te operationaliseren) collectiebeheerssysteem waarover de commissie beschikt (door aan te sluiten bij de Coöperatie Erfgoed Limburg). Het beheer van de erfgoedcollectie en de kunstcollectie kan worden geprofessionaliseerd door dit systeem in gebruik te nemen. Dit ziet de commissie als belangrijk onderdeel van het op orde brengen van de (fysieke) erfgoedcollectie. Hierin kan namelijk de gehele erfgoedcollectie digitaal worden geregistreerd en beschreven en inzichtelijk, toegankelijk en makkelijk doorzoekbaar worden gemaakt (ook voor externen). Dat is van belang omdat steeds meer medewerkers de commissie weten te vinden met interessante objecten die in de erfgoedcollectie moeten worden opgenomen. Momenteel worden deze alleen in het depot geplaatst en handmatig in een catalogus verwerkt. Omdat in de commissie de kennis ontbrak om dit collectiebeheerssysteem op de juiste wijze in gebruik te nemen en het zeer tijdrovend zou zijn deze kennis zelf op te doen, is er een opdracht uitgeschreven voor studenten van de erfgoedopleiding aan de Reinwardt Academie te Amsterdam. Vier zeer gemotiveerde studenten hebben zich in het voorjaar van 2024 drie weken lang verdiept in de opdracht en hebben een zeer bruikbaar advies geschreven dat zelfs een bredere scope heeft gekregen dan de eigenlijke opdracht. Met dit advies kan de commissie grote stappen zetten in het professionaliseren van het collectiebeheer. Met een aanstaande verhuizing van de OU is dit van nog groter belang geworden; er zullen dan immers in korte tijd een hoop spullen van medewerkers, die gaan opruimen, aan de commissie worden aangeboden. Een duidelijk plan van aanpak, goed geordende collectie en gebruik van het collectiebeheerssysteem is dan cruciaal. Momenteel ontbreekt het de commissie aan middelen om dit plan op korte termijn te realiseren. Toch zullen we in de aanloop naar een potentiële nieuwe locatie blijvend hiervoor aandacht vragen om te voorkomen dat in een dergelijk proces kostbare informatie over en tastbare bewijzen van onze korte maar rijke historie verloren gaan.



Rechts de studenten van de Reinwardt Academie, links de cover van hun advies aan de Commissie kunst en erfgoed.

Vooruitblik op 2025

De Commissie kunst en erfgoed heeft in haar jaarplan een aantal prioriteiten aangemerkt voor 2025:

- Bewaren van yOUlearn – een uniek stuk academisch erfgoed dat gaat verdwijnen en wordt vervangen door de nieuwe digitale leeromgeving Brightspace.
- Het op orde brengen van de fysieke erfgoedcollectie (doordat het de commissie aan middelen ontbreekt zal een deel hiervan moeilijk te realiseren zijn, de commissie zoekt naar alternatieven).
- Uitbreiding historische tijdlijn op ou.nl.



Open Universiteit

Bezoekadres

Valkenburgerweg 177
6419 AT Heerlen

Postadres

Postbus 2960
6401 DL Heerlen
+31 (0)45 - 576 2888

→ www.ou.nl/geschiedenis